GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 169. *Lunĭ, Marțĭ 29 Iulie (10 Augustŭ.)* 1886.

Brașovŭ, 28 Iulie 1886.

Spre Gastein, renumita baiă din ducatulŭ austriacŭ alŭ Salsburgiei, se îndréptă aḍĭ privirile tuturorŭ ómenilorŭ politicĭ din statele europene. Nu este numai curiositatea, ce produce acestŭ interesŭ generalŭ, ci mai alesŭ neliniștea ce a cuprinsŭ pe toțĭ în fața necurmatelorŭ înarmărĭ ce se facŭ în tóte părțile cu o grabă febrilă, fără d'a se mai ținé nicĭ cea mai mică sémă de interesele economice ale poporațiunilorŭ.

Tótă neliniștea, de care vorbimŭ, se manifestă în dorința ce o simte fiecare d'a sci, pentru care scopŭ se facŭ aceste colosale și costitóre pregătirĭ de rĕsboiŭ, precum și d'a afla când și între carĭ puterĭ are sĕ isbucnéscă marea ciocnire, ce o credŭ cu toții neevitabilă.

Gruparea alianțelorŭ între marele puterĭ a fostŭ și este și aḍĭ obiectulŭ de căpetenia alŭ preocupațiunilorŭ generale. Mai esistă séu nu o înțelegere comună între Austro-Ungaria, Germania și Rusia, și ce însemnătate au faimele lățite despre o alianță franco-ruséscă?

Acestea suntŭ marele întrebărĭ ale ḍilei. Scirile cele mai nouĕ, ce ne spunŭ că, după întâlnirea monarchului nostru cu împĕratulŭ Germaniei la Gastein, în presența principelui Bismarck și a contelui Kalnoky, va veni acolo și d-lŭ de Giers, precum și ministrulŭ de esterne alŭ Italiei contele Robilant, nu ne aducŭ nicĭ o lumină și ne lasă în nedumeririle de mai nainte.

Cumcă diplomațiĭ statelorŭ marĭ au lipsă de întâlnire și de sfătuire, acésta o înțelegemŭ pe deplinŭ îndată ce aruncămŭ o privire asupra încurcăturilorŭ dinăuntru și din afară, în care se găsescŭ aḍĭ și unii și alții. Dér cum că conferințele lorŭ arŭ promova interesele păcii, acésta nimenĭ nu o póte înțelege, décă ține sémă de cele petrecute după întâlnirile din anii trecuțĭ.

Póte sĕ fiă vorba la Gastein de reînoirea alianței germano-autriace, séu de o modificare în condițiunile ei, și probabilŭ că miniștrii Rusiei și Italiei alérgă la Gastein nu atâtŭ cu scopŭ d'a se alătura la acéstă alianță, câtŭ mai multŭ d'a pipăi planurile cancelarului germanŭ și a lua și ei posiția față cu ele.

Altă versiune spune, că între Berlinŭ și Petersburgŭ înțelegerea nu a încetatŭ nicĭ unŭ momentŭ, deși póte a fostŭ de multe orĭ turburată. Două ḍiare de frunte, inspirate din biuroulŭ cancelarului germanŭ, susținŭ în fața espectorărilorŭ lui Katkoff, care a luatŭ călĕtoria d-lui Giers la principele Bismarck în ironiă, asĕmĕnând'o cu călĕtoriile ce le făcéu odinióră pe timpulŭ invasiunilorŭ tartarice demnitarii rușĭ la Khanii hórdei de aurŭ, și care cere ca politica ruséscă sĕ se emancipeze odată de sub epitropia cancelarului germanŭ, — susținŭ, ḍicemŭ, că nimicŭ nu s'ar fi schimbatŭ până acum în relațiunile marelorŭ împĕrății nordice.

„Post“ din Berlinŭ, vorbindŭ despre opiniunea publică a Rusiei ḍice: „Niciodată unŭ guvernŭ germanŭ nu va turbura pacea ruso-germană; dér și atitudinea Rusiei face sĕ apară o asemenea îngrijire ca unŭ visŭ deșertŭ. Articululŭ lui Katkoff e cu neputință sĕ esprime părerile cercurilorŭ hotărîtóre rusescĭ; elŭ ar esprima numai indispoșiția sa individuală“.

Cu mai mare reservă se esprimă „Pol. Corr“, care în fața faimelorŭ despre o viitóre alianță franceso-rusésca accentuéză, că deși Francia are multe cause d'a susținé cele mai bune relațiunĭ cu Rusia, totușĭ nu esistă nicĭ unŭ temeiu actualŭ pentru încheiarea unei alianțe între aceste două state. Vrênd însă Rusia sĕ 'șĭ validiteze interesele sale în Europa séu în Asia, Francia de sigurŭ că n'o va împedeca.

Tocmai în împrejurarea, că Francia nu va pune pedecĭ Rusiei în esecutarea planurilorŭ sale, ér de altă parte este totdéuna gata a'i sări Rusiei în ajutorŭ, și fără o formală alianță, la casŭ când s'ar încurca într'unŭ rĕsboiu cu Germania, zace gravitatea situațiunei de față, căcĭ tóte acțiunile principelui Bismarck suntŭ conduse de idea, d'a se apĕra contra Franciei.

Dér abstracțiune făcêndŭ de Francia, este alianța germano-austriacă însășĭ care genéză fórte multŭ pe Rusia, căcĭ printr'însa se vede împedecată în acțiunea politicei sale orientale. De aceea pretinde Katkoff emanciparea de sub presiunea politicei germane, arĕtândŭ că la casŭ de lipsă spre ajungerea acestui scopŭ nu va puté strica intereselorŭ rusescĭ nicĭ chiarŭ o alianță cu Francia, deși e republicană.

Pentru momentŭ se pare că echilibrulŭ între cele trei împĕrății încă totŭ se mai ține; dér décă oficioșii comitelui Kalnoky vorŭ continua a accentua, că alianța Germaniei cu Austro-Ungaria are misiunea d'a paralisa planurile orientale ale Rusiei și décă, cum ḍice ḍiarulŭ rusescŭ „Swiet“, s'a încheiatŭ la Kissingen o convențiă secretă germano-austriacă pe timpŭ de unŭ anŭ cu scopŭ d'a împedeca acțiunea Rusiei în peninsula balcanică, atuncĭ isbucnirea crisei celei marĭ va urma neapĕratŭ și mai curêndŭ de cum s'ar puté crede.

Afacerea încălcării granițelorŭ.

Din Timișóra se mai raportéză următórele:

La 1 Augustŭ n. pornì din loculŭ de graniță românŭ Vêrciorova unŭ despărțĕmêntŭ de ostașĭ românĭ în plină înarmare, trecù părîulŭ Bahna, care servesce ca graniță a țĕrii, călcà aci pe pămêntŭ ungarŭ și ocupà țĕrmulŭ dreptŭ alŭ părîului Bahna până la podŭ, apoi pe partea stângă a văii Bahna până la calea ferată și terenulŭ șesŭ, mai nainte neutralŭ — ce se 'ntinde până la Dunăre. In drépta și 'n stânga casei de vamă ungare erau deasemenea așeḍate posturĭ dealungulŭ șoselei. Despărțĕmêntulŭ de ostașĭ românĭ numĕra vr'o 100 de ómenĭ. După ce s'a observatŭ marșulŭ ostașilorŭ românĭ de poliția din Orșova și de garda vamală, comisarulŭ siguranței se duse la unulŭ din posturile așeḍate și 'lŭ întrebà, că din alŭ cui ordinŭ ostașii au călcatŭ granița ungară. Rĕspunḍêndu-i-se că din ordinulŭ căpitanului, comisarulŭ cerù sĕ fiă dusŭ la comandantulŭ despărțĕmêntului, ca sĕ-i céră esplicărĭ și sĕ obțină imediata deșertare a pămêntului ungarŭ. Comandantulŭ refusà și una 'și alta, ér comisarulŭ însoțitŭ de unŭ sergentŭ și de unŭ soldatŭ fù condusŭ la locuința sa în casa vamală ungară. In urma arătărilorŭ oficiale, în ḍiua următóre se duseră la fața locului comandantulŭ de corpŭ, contele Degenfeld, care petrece la băile Mehadiei, și solgăbirĕulŭ cercului. Locuitorii din Orșova se aflau în mare ferbere când auḍiră că s'au trecutŭ granițele. Despărțĕmêntulŭ de honveḍĭ luà cartușe cu glonțŭ și sta gata cu puscile'n piramidă. Intr'aceea ostașii românĭ, fără sĕ mai întreprindă ceva, se retraseră deja pe la 9 óre a. m. érășĭ peste graniță. Despre cele petrecute s'a încheiatŭ unŭ procesŭ verbalŭ în presența comandantului de corpŭ în casa vămii.

In privința conflictului dela Vêrciorova dintre soldații Românĭ și Ungurĭ, i se scriu „Românului“ următórele din Mehadia:

Aci a circulatŭ sgomotulŭ că unŭ conflictŭ s'ar fi întêmplatŭ la Vêrciorova între soldații noștri și Ungurĭ și că s'ar fi omorîtŭ vr'o cincĭ persóne. Nu sciu décă ceea ce se ḍice este séu nu adevĕratŭ: ceea ce potŭ însĕ afirma este, că generalulŭ comandantŭ alŭ Banatului, care se află aci, a primitŭ ordinulŭ sĕ se ducă îndată și'n persónă la fața locului spre a vedé și constata cele petrecute.

După câte am pututŭ afla, se ḍice că Ungurii au ocupatŭ o parte din teritoriulŭ nostru, faptŭ în urma căruia căpitanulŭ comandantŭ alŭ Vêrciorovei a primitŭ ordinulŭ sĕ se ducă cu compania și sĕ scótă pe Ungurii din loculŭ ce ocupaseră, unde a și trecutŭ și s'a dusŭ până aprópe de Adakale. Acolo a venitŭ generalulŭ și a întrebatŭ pe căpitanulŭ românŭ pentru ce s'a făcutŭ acéstă călcare. La acésta i s'a rĕspunsŭ că călcarea s'a făcutŭ din partea Ungurilorŭ, și că avea ordinulŭ sĕ nu se retragă până ce dênșii nu vorŭ evacua loculŭ ocupatŭ. Generalulŭ ar fi adăugatŭ, că décă nu se vorŭ retrage, va fi silitŭ sĕ dea ordinŭ ca sĕ sosésca regimentulŭ din Orșova.

Atuncĭ căpitanulŭ românŭ ar fi făcutŭ cunoscutŭ colonelului Iarca ḍisele generalului, care a venitŭ în persónă, și după câteva esplicațiunĭ, s'au retrasŭ atâtŭ ai noștri, câtŭ și ai lorŭ și ast-felŭ s'ar fi aplanatŭ conflictulŭ. Acésta este versiunea care se crede a fi cea adevĕrată.

„România“ și „Epoca“ suntŭ informate totŭ în acestŭ sensŭ din Turnu-Severinŭ.

Italicae Res.

Sub acestŭ titlu cetimŭ în „Corespondance de Vienne“:

Elucubrațiunile mai multŭ séu mai puținŭ aventuróse ale unorŭ ḍiare ne facŭ aḍĭ sĕ punemŭ acestŭ titlu pe care îlŭ împrumutămŭ dela broșura atâtŭ de cunoscută a colonelului de Haimerle. La Parisŭ foile orleaniste au căutatŭ sĕ ghicească rolulŭ ce va juca Italia în casulŭ unui nou resbelŭ între Francia și Germania. Și mai nainte ca faptele sĕ se pronunțe primescŭ ca împlinite combinațiunile, carĭ suntŭ încă misterióse pentru tótă lumea, presupunŭ și o luptă în care suntŭ angagiate Germania și Austro-Ungaria de o parte, și Francia și Rusia de alta. In casulŭ acesta, ḍicŭ ei, rolulŭ Italiei ar consista în a amenința pe Francia la miéḍă ḍi spre a o împiedica de a da mâna cu armatele Țarului. Ca rĕsplătire a acestei fidelitățĭ la alianța austro-germană, cele două imperii din centru i-arŭ asigura mai dinainte restituirea Niței ș'a Savoii.

Din ce isvorŭ ḍiarele de carĭ este vorba iau aceste informațiunĭ? Cine a pututŭ sĕ le ḍică, că cele două imperii, alŭ Germaniei și alŭ Austriei, făgăduise Italiei Nița și Savoia? Despre acésta noi nu scimŭ absolutŭ nimicŭ. Dér, observândŭ data când au fostŭ publicate articolele lorŭ, se póte vedea cu înlesnire că ele aveau de scopŭ d'a influința pe alegĕtorĭ în ajunulŭ alegerei consilielorŭ generale. Făcêndŭ pe publiculŭ francesŭ sĕ crédă că Republica ar face sĕ se pérdă două provincii, au sperațŭ că voturile are sĕ le fiă favorabile. Declarațiunile decĭ pe carĭ le au făcutŭ, fără a putea se le sprijine cu nicĭ unŭ documentŭ positivŭ, nu aveau de câtŭ numai scopulŭ acesta.

Dér, cum se putea lesne înțelege, foile germane din Viena s'au servitŭ de aceste declarațiunĭ și le-au comentatŭ astfelŭ în câtŭ sĕ depărteze pe Italia de Francia pentru a o atrage definitivŭ în sfera de acțiune austro-ungară. Mai cu sémă „Tagblatt“ a desvoltatŭ acéstă temă într'unŭ articulŭ intitulatŭ: »Rolulŭ Italiei“. Mărindŭ cu intențiune valórea micilorŭ incidinte, carĭ s'au produsŭ în anii din urmă, a încercatŭ sĕ dovedéscă peninsulei italice că cu Germania avea sĕ câștige, ér cu Republica francesă absolutŭ nimicŭ. „Până acum, ḍice »Tagblatt,« Irredenta a făcutŭ tóte sforțările sale pentru anecsarea Triestului și a Tirolului meridionalŭ. Ea trebue acum sĕ se întrebe, décă n'ar fi mai dibaciŭ și mai practicŭ d'a revendica Nița și Savoia.«

Așa înțelegemŭ; écă celŭ puținŭ că sĕ esprimă cu sinceritate, și acéstă sinceritate are o însemnĕtate fórte mare. Nu vĕ atingețĭ de nimicŭ de ceea ce este alŭ nostru, dér luațĭ ceea ce este alŭ altora, în virtutea unui tratatŭ formalŭ. Acesta este înțelesulŭ fórte lămuritŭ și esactŭ alŭ sfaturilorŭ date de »Tagblatt“. In ceea ce ne privesce, credemŭ că Italia scie la ceea ce are sĕ s'aștepte dela asemenea argumente. Ea nu se va lăsa sĕ fiă influințată nicĭ de sfaturile celorŭ din Viena, nicĭ de declarațiunile celorŭ din Parisŭ. Ómenii cei de statŭ suntŭ fórte dibacĭ ca sĕ nu fi apreciatŭ de multŭ caracterulŭ egoistŭ și esclusivŭ alŭ politicei bismarchiane. Cancelarulŭ ia totŭ ce-i vine la îndemână, dér nu'i dă nimenui nimicŭ. Décă Italia voesce sĕ cucerésca nuoi provincii, apoi scie fórte bine că nu póte sĕ conteze de câtŭ pe ea însășĭ.

...nteresele ei o sfătuescŭ sĕ se alieze cu Germania ... cu rassele latine? Acésta numai ea póte s'o declare ...u cunoscinţă de causă. Nimenĭ nu póte s'o spună mai dinainte. Neînţelegerile ce a putută sĕ aibă cu Francia în privinţa tratatului de comerciu nu suntŭ mai grave, în orĭce casŭ, de câtŭ neînţelegerile carĭ esistă în momentulŭ de faţă între Germania şi Austria asupra unei cestiunĭ de acelaşĭ felŭ. Cu tóte acestea pare că neînţelegerile economice nu împedică pe cele două imperii d'aşi jura o eternă amiciţiă.

Sĕ fimŭ siguri că la momentulŭ datŭ Italia nu se va încrede decâtŭ în ea însăşĭ şi nu va urma de câtŭ cum îi va dicta interesele şi demnitatea sa naţională.

Memoriulŭ Bosniacŭ Erţegovinénŭ.

Privitorŭ la acestŭ memoriu, pe care l'amŭ publicatŭ dĕunădĭ în fóia nóstră, citimŭ în „Neue Freie Presse:"

Din partea fostului metropolitŭ P. S. S. Sava Kasanovicĭ în Serajevo şi care actualmente se află la Baden primimŭ următórea scrisóre spre publicare:

Declaraţiune.

Subscrierea numelui meu alăturea cu alŭ Voivodului Peco Pavlovicĭ şi archimandritului V. Pelagicĭ pe unŭ memoriu privitorŭ la Bosnia şi Erţegovina şi care a apărutŭ în regatulŭ României, o declarŭ cu desĕvĕrşire falsă. Acea subscriere s'a făcutŭ fără scirea mea şi fără sĕ mĕ fi întrebatŭ. Asemenea n'am autorisatŭ pe nimenĭ a mĕ subscrie şi cu atâtŭ mai puţinŭ am subscrisŭ eu acelŭ Memoriu.

Baden, 20 Iuliu (1 Augustŭ 1886).

Sava Kasanovicĭ,
mitropolitŭ în pensiune.

Diarulŭ „Neue Freie Presse," din care reproducemŭ acésta declaraţiune, urméză apoi făcêndŭ următórele comentarii:

Memoriulŭ despre care e vorba aicĭ a fostŭ în mai multe rêndurĭ amintitŭ de diarele române şi maghiare şi nu e decâtŭ unulŭ din numĕrósele pamflete a cărorŭ ţintă este de a împiedeca progresulŭ administraţiunei austriace în ţĕrile ocupate precum şi de a submina întreaga posiţiune ce ocupă Austria în acele ţĕrĭ.

Memoriulŭ, décă nu ne înşelămŭ, a vĕdutŭ lumina în Bucurescĭ şi despre încrederea ce o merită autorii lui ne dă cea mai bună lămurire declaraţiunea de mai susŭ. Domnii Pavlovicĭ şi Pelagicĭ — pe câtŭ nu vorŭ fi subscrierile lorŭ falsificate — au credutŭ că fostulŭ metropolitŭ, supĕratŭ pe guvernulŭ localŭ bosniacŭ, va acoperi prin tăcere cu numele lui opera lorŭ. De astă dată şĭ-au greşitŭ socotéla. P. S. S. Kasanovicĭ n'are altă dorinţă decâtŭ aceea de a consuma în linisce şi în retragere pensiunea acordată de guvernulŭ localŭ bosniacŭ.

SCIRILE DILEI.

Erĭ, Duminecă, s'a deschisŭ esposiţia arangeată de reuniunea industrială din Braşovŭ. Preşedintele reuniunei industriale d-lŭ Iosifŭ Dick a ţinutŭ unŭ frumosŭ discursŭ inauguralŭ în sala reuniunei de industriă. De aicĭ toţĭ cei de faţă în frunte cu comitele supremŭ d. comite A. Bethlen şi cu primarulŭ Fr. de Brennerberg ş. a. au mersŭ la localulŭ esposiţiei în „Podulŭ Bătuşilorŭ«. Despre esposiţiă însuşĭ vomŭ raporta pe largŭ, pentru acumŭ putemŭ constata că ea a făcutŭ asupră-ne impresiunea că e fórte bine reuşită.

—x—

Direcţiunea executivă a căilorŭ ferate de statŭ din Cluşiu ne trimite spre publicare următórele: „Întrândŭ în viéţă cu începere dela 1 Augustŭ n. noua organisare a direcţiunii căilorŭ ferate de statŭ, se aduce la cunoscinţă, că orĭce felŭ de desdăunare sĕu rebonificare pentru pagubele pricinuite prin stricarea, pierderea sĕu întârdierea mărfurilorŭ, bagagelorŭ, animalelorŭ sĕu altorŭ obiecte date pentru transportare pe calea ferată, precum şi taxele plătite din greşélă preste tarifele stabilite se vorŭ plăti atâtŭ la transporturĭ interne câtŭ şi la transporturĭ în străinătate, de cătră direcţiunile executive în interiorulŭ cercului lorŭ de activitate. Direcţiunile executive s'au instituitŭ la a) Budapesta, b) Agramŭ, c) Cluşiu, d) Aradŭ, e) Szabadka. Reclamările se potŭ face s'au la direcţiunea executivă, în alŭ cărei cercŭ se află expeditorulŭ, sĕu la aceea, de care se ţine staţiunea, pentru care a fostŭ menitŭ transportulŭ. Pentru portulŭ Fiume, existândŭ o direcţiune separată, reclamările privitóre la acestŭ portŭ se vorŭ face acolo. Recursurile contra hotărîrilorŭ direcţiunilorŭ numite au sĕ se trimétă direcţiunii centrale din Budapesta, dér pe calea direcţiunilorŭ executive, care pentru o mai grabnică resolvare le va trimite împreună cu actele lorŭ proprii la direcţiunea centrală.

—x—

„Ellenzék" în articululŭ sĕu de fondŭ dela 6 Augustŭ, vorbindŭ despre mergerea la Ischl a ministrului preşedinte Tisza, dice că două cause importante suntŭ pentru carĭ ministrulŭ preşedinte voiesce sĕ dea faţă cu regele: de o parte afacerea Iansky, ér de altă parte ca sĕ 'şĭ capete informaţiunĭ despre politica esternă. Unii însĕ admitŭ chiar posibilitate unei eventuale demisiunĭ. »Câtŭ pentru asta însĕ sĕ nu se témă céta mameluciloră. Proformŭ se póte,·o va face şi cu ocasiunea acésta, îşi va da dimisia înaintea Măiestăţii Sale; la totŭ casulŭ însĕ va cerca mai întâiu ca sĕ se convingă despre aceea, că Maiestatea Sa nu i-o va primi. Colomanŭ Tisza până acum a demisionatŭ de trei orĭ, cu scopulŭ numai ca şi mai departe sĕ pótă rĕmânĕ ministru; de trei orĭ a demisionatŭ şi totŭ de atâtea orĭ şĭ-a retrasŭ şi demisiunea, deşi causele demisionărei nicĭ după aceea nu s'au schimbatŭ nicĭ câtŭ de puţinŭ... Şi de bună sémă lui Tisza îi va succede şi pentru a patra óră acéstă »tactică«. Curtea, chiar şi décă nu-lŭ iubesce, nu lasă din mâna ei pe unŭ astfelŭ de bărbatŭ maghiarŭ de statŭ, care în modŭ »constituţionalŭ« este în stare a accepta tóte faţă cu naţiunea. Curtea de Viena totdéuna s'a obicĭnuitŭ a preţui pe unŭ astfelŭ de bărbatŭ şi a se folosi de elŭ. Décă însĕ din întêmplare n'ar fi în stare mai multŭ sĕ accepteze tóte, dér tóte! faţă cu naţiunea, atuncĭ, dér numai atuncĭ, ilŭ vorŭ arunca ca pe o lămâiă stórsă de sucŭ".

—x—

De câteva dile a sositŭ în Cluşiu Stefanŭ György, preotulŭ romano-catolicŭ alŭ coloniei unguresci din Bucurescĭ. Elŭ este de origine Săcui din comitatulŭ Ciucului. A venitŭ la Cluşiu ca misionarŭ, pentru a întreprinde o colectă în favorulŭ seminarului clericalŭ maghiarŭ din Bucurescĭ, fiindŭ provĕdutŭ spre scopulŭ acesta cu recomandaţiă dela primatele catolicŭ Simor din Strigonŭ. Diarele unguresci din Cluşiu pe 'ntrecute recomandă scopulŭ acestui misionarŭ atenţiunei deosebite a publicului unguresců.

—x—

Rea impresiune a făcutŭ asupra lui »Kolozs. Köz.« concertulŭ din 2 Augustŭ, ce l'a datŭ la Vâlcele artistulŭ ungurescŭ Solymosi, din causă că acesta cântase şi câteva cuplete românescĭ. „Ore ce ar dice actorii cei vechĭ ai Maghiarilorŭ — întrébă numitulŭ diarŭ — acei apostolĭ ai cuvêntului ungurescŭ, pe carĭ poetulŭ i-a numitŭ „dileriĭ naţiei«, óre ce ar dice ei despre acestŭ succesorŭ alŭ lorŭ, care deşi petrece o viéţă comódă avêndŭ tóte cele de lipsă, ca membru de frunte alŭ unui distinsŭ institutŭ de artă bine plătitorŭ, alérgă cu tóte acestea pe la Vâlcele ca sĕ le fiă „Valahilorŭ spre desfătare?« Dela unŭ flămênd, dela unŭ Volkssänger, dice fóia bugetară, că n'ar lua-o acésta în nume de rĕu, însĕ despre d. Sulymosi, ca despre unŭ cinstitŭ actorŭ ungurescŭ, numai reprobândŭ póte sĕ ia notiţă despre acéstă scire. — Sĕ mai poftéscă cei din România la băile de aci, décă batjocurile foilorŭ unguresci le cadŭ bine!

—x—

Poliţia din Pesta s'a convinsŭ, că câţiva mijlocitorĭ (samsarĭ) de servitóre de acolo angagează fete tinere ca vêndĕtóre şi casieriţe pentru distinse localurĭ de petrecere în Constantinopolŭ, unde însĕ ajungŭ fetele în cea mai rea situaţiune. Proprietarulŭ unuia din aceste vestite stabilimente este nighistorulŭ Salomovich, care merge desŭ în Pesta ca sĕ ia în primire fetele. Până acum a făcutŭ acésta atâtŭ de secretŭ, încâtŭ până acum poliţia n'a isbutitŭ a'i face cunoscinţa. În dilele trecute încă a fostŭ în Pesta, de unde apoi s'a dusŭ în Viena. Acolo însĕ i s'a înfundatŭ. In urma unei arĕtărĭ anonime poliţia puse mâna pe elŭ în hotelulŭ Atena.

—x—

In afacerea Edelsheim-Ianski s'a ţinutŭ adunare poporală şi în Paks. Deputatulŭ Iosef Halvax propuse, ca sĕ se ţină o mare adunare poporală a cercului, în care sĕ se céră înfiinţarea armatei ungare independente şi sĕ protesteze contra vătămării onórei naţionale. Şefulŭ guvernului sĕ fiă invitatŭ a procura naţiunei satisfacţiune. Propunerea a fostŭ primită unanimŭ. In adunarea poporală din Bekes-Csaba, la care se dice că au luatŭ parte aprópe 4000 de ómenĭ din acelŭ ţinutŭ, a presidatŭ Fejer, membrulŭ partidei liberale. S'a primitŭ aci unanimŭ resoluţiunea adunării din Pesta.

—x—

In timpulŭ din urmă s'a ivitŭ filoxera în ţinutulŭ Makadului din comit. Pestei, în Racz-Almals din comit. Weissenberg şi în Moldva vechiă din comit. Caraşiu-Severinŭ.

—x—

După rapórtele oficiale, până la 4 Augustŭ se împartŭ casurile de coleră după localităţĭ astfelŭ: In Fiume 145 bolnavĭ, 80 morţĭ; în Susacŭ 5 bolnavĭ, 1 morţŭ; în Grobnicŭ 2 bolnavĭ, 2 morţĭ; în Jelenje 7 bolnavĭ, 2 morţĭ; în Skrljevo 1 bolnavŭ; în Podkilovac 9 bolnavĭ, 5 morţĭ; în Lukezi 6 bolnavĭ, 1 mortŭ; în Hreljin 3 bolnavĭ; în St. Iacobŭ 3 bolnavĭ, 1 mortŭ; în Ogubin 2 bolnavĭ; în Dreznica 9 bolnavĭ, 4 morţĭ; în Brodŭ lângă Culpa 1 bolnavŭ, 1 mortŭ; în Lovass 1 bolnavŭ, 1 mortŭ; în Vincovce 1 bolnavŭ. Cu totulŭ s'au bolnăvitŭ de coleră 195 persóne, au muritŭ 98. Casurile de mórte suntŭ în decrescere.

—x—

D. C. Mugurŭ, dirigintele-şefŭ alŭ corului vocalŭ dela biserica Creţulescu din Bucurescĭ, care acum se află la băile din Slănicŭ pentru căutarea sănĕtăţei, sub impresiunea ce a simţitŭ coborându-se în saline a compusŭ unŭ valsŭ întitulatŭ „Ocnaşii". „Curierulŭ Prahovei" spune că motivele şi diferitele nuanţe, cu alte cuvinte stofa musicală din care se compunŭ notele, suntŭ o musică imitativă, concretisândŭ impresiunile ce unŭ omŭ le simte când se cobóră în salină. Aşa frica ce-lŭ cuprinde când se lasă în colivia de fierŭ, mirarea la vederea luminei electrice şi în urmă se termină printr'unŭ melancolicŭ finalŭ în Re minore, imitândŭ suferinţele sĕu mai bine disŭ compătimirea ce simte la vederea ocnaşilorŭ. Duminecă, la 27 ale curentei, va fi cântatŭ pentru prima óră acolo de artistulŭ Gheorghiţă, care a începutŭ repetiţiunile cu orchestra.

—x—

D-nii Moceanu şi Velescu, distinşii gimnasticĭ românĭ, au ajunsŭ la Calcuta în India, unde vorŭ da representaţiunĭ de gimnastică şi danţurĭ naţionale române.

—x—

Comtessa de Baussac, ale cărei scrierĭ literare suntŭ destulŭ de cunoscute în Francia, va veni în cursulŭ lunei lui Septemvre la Sinaia sĕ facă o visită reginei României.

—x—

Guvernulŭ rusescŭ închisese şcólele armene în Caucasŭ, din motive pentru care le închide sĕu nu le permite a se înfiinţa guvernulŭ rusescŭ şcólele naţionalităţilorŭ. De curêndŭ Mr. Magar, catolicosulŭ din Etşmiadzin a primitŭ unŭ ucazŭ imperialŭ, care permite redeschiderea şcólelorŭ cu condiţiune ca şcólele armene sĕ pótă avé celŭ multŭ patru clase. Mr. Magar însĕ nemulţămitŭ cu aceste disposiţiunĭ, nu se simte îndemnatŭ a ordona redeschiderea şcólelorŭ.

Congresŭ antisemiticŭ.

„Veteranulŭ« din Bucurescĭ află că Marţĭ, 26 Augustŭ, se va întruni în Bucurescĭ congresulŭ europênŭ antisemiticŭ, la care afară de delegaţii românĭ, vorŭ lua parte d. Eduard Drumont, celebrulŭ autorŭ aŭ scrierei la „France-Juive", D. Stöcker, predicatorulŭ curţii imperiale din Berlinŭ, D. Istoczy, deputatŭ din camera Ungariei, Baronulŭ Simony Ernst Schemnitzer, din Dresda, Dr. König din Witten, şi peste vr'o 20 capĭ ai societăţilorŭ antisemitice din Germania, Francia, Ungaria, Austria, Rusia, Cavalerulŭ Cerboni di Sposetti şi bărbaţĭ celebri, carĭ luptă în Europa spre a sili pe Evrei a fugi în Palestina.

Românii carĭ vorŭ a lua parte la congresŭ, afară de delegaţii numiţĭ deja, suntŭ rugaţĭ a adresa cererĭ „Veteranului« spre a li se trimite bilete de întrare.

Cu acéstă ocasiune redactorulŭ »Veteranului," membrulŭ fundatorŭ alŭ societăţii antisemitice din România şi vechiu căpitanŭ în armată, d. C. M. Moroiu, adreséză cătră Românĭ unŭ apelŭ din care estragemŭ următórele pasagie:

Fraţĭ Românĭ! Unŭ pericolŭ mare, mai mare decâtŭ tóte câte au avutŭ vre-o dată a trece România, ne ameninţă. Acestŭ pericolŭ suntŭ Jidovii.

Aceptŭ poporŭ blăstematŭ, care s'a introdusŭ pe tăcute în mijloculŭ nostru, dupăce au devenitŭ stăpânĭ mai pe o a treia parte din Moldova, năpădescŭ peste tótă România, şi au ajunsŭ până acolo cu insolenţa încâtŭ în casa nóstră, în pămêntulŭ nostru, conservatŭ cu sângele strămoşilorŭ nostri şi alŭ nostru; strigă pe tóte tonurile, că au sĕ ne deviă cu timpulŭ stăpânĭ.

Pericolulŭ este mare, dér cu câtŭ însĕ e de mare, n'are şensa d'a reuşi, décă noi ne vomŭ da mâna din timpŭ şi vomŭ lua mĕsurĭ, ca prin orĭce mijlóce sĕ silimŭ pe Jidovĭ a ne părăsi. — Mijlócele ce vomŭ întrebuinţa contra lorŭ, astădĭ nu vorŭ mai avé ecoulŭ din trecutŭ în Europa, căcĭ cestiunea Jidovilorŭ este astădĭ o cestiune europénă, nu mai este o cestiune locală ca în trecutŭ.

Astădĭ românĭ, germanĭ, slavĭ, ruşĭ, ungurĭ şi francesĭ simtŭ ca şi noi pericolulŭ influenţii funeste jidovescĭ.

In tóte statele Europei sau fondatŭ societăţĭ antisemitice, o asemenea societate s'a fondatŭ şi în România, dér ea nu este destulŭ de tare spre a puté lucra pe tóte căile, din causă că nu are mijlóce suficiente a întinde şi a propaga ideea de isgonirea Jidanilorŭ, şi expulsarea lorŭ în Palestina de unde au venitŭ.

Societatea antisemitică din România nu este în destulŭ de tare, pentrucă voi românii, nu vedeţĭ bine toţĭ pericolulŭ şi nu voiţĭ a'i întinde mâna spre a combate acestŭ flagelŭ, înscriindu-vĕ sub drapelulŭ ei.

Nepăsarea v'a cuprinsŭ, idea de a trăi bine voi în presentŭ vĕ absórbe dela idea că ce au sĕ ajungă fii nostri, în ḑiua când jidanii vorŭ atinge scopulŭ lorŭ.

Pentru a puté atinge acéstă ţintă, societatea antisemitică, voesce a imprima broşurĭ în care arătândŭ pericululŭ, sĕ le distribue gratis între poporŭ spre a rĕspândi idea şi a-i da o întindere astfelŭ, ca dela palatŭ la colibă, sĕ nu se strige decâtŭ: **afară Jidanii**, afară inamicii naţionalităţii române.

A aştepta dela guvernŭ sĕ ia o iniţiativă de acestŭ felŭ, nu trebue a ne gândi, nicĭ a-i prinde, rolulŭ sĕu fiindŭ cu totulŭ altulŭ.

Spre a puté dér face propaganda acésta, deocamdată prin scrisŭ este nevoe a se tipări câteva mii de broşurĭ, în carĭ sĕ se arate pericululŭ şi sĕ deşteptămŭ poporulŭ din adormire.

Pentru acésta este necesitate de banĭ.

Pericolulŭ este pentru toţĭ egalŭ, căcĭ Jidanulŭ formândŭ o castă separată, cu idei, obiceiurĭ şi datine cu totulŭ deosebite, elŭ nu se póte contopi în noi.

Facŭ dér unŭ apelŭ căldurosŭ la totŭ Românulŭ de inimă, boerŭ, negustorŭ, preotŭ, militarŭ, industriaşŭ plugarŭ, veniţĭ cu a depune obolulŭ vostru, care unŭ leu, care 50 lei, care 20 banĭ, ajutaţi-ne a puté tipări asemenea broşurĭ care sĕ le respândimŭ în tóte colţurile ţĕrei, şi care trebue sĕ formeze catechismulŭ şi credinţa nóstră faţă de Jidanĭ.

Veniţĭ dér a vĕ înscrie sub drapelulŭ naţionalŭ alŭ **Antisemitismului românŭ**, veniţĭ de scăpaţĭ viitorulŭ. Jidovulŭ trebue alungatŭ din tótă ţéra.

C. M. Moroiu,
Membru fundatorŭ alŭ soc. Antisemitice din România, vechĭ căpitanŭ în armată.

Din tractulŭ Şercaei, Iulie 1886.

(Lucrulŭ câmpului — Forţarea la lucrulŭ pentru facerea drumurilorŭ. — Conducĕtorii acestorŭ lucrărĭ — Ştergerĭ din listele electorale.)

Din ţinutulŭ acesta nu se mai scrie nimicŭ, ce ar fi de interesŭ publicŭ. Nu dóră că amŭ avé gândŭ de a nu mai da nicĭ unŭ semnŭ de vieţă, ci mai multŭ nĕcasurile ḑilnice, au desgustatŭ pe toţĭ cărturarii de pe aicĭ de a mai scrie totŭ despre vremurĭ grele şi rele. De-o parte ploile cele multe au grămăditŭ lucrurile câmpului astfelŭ, de cei mai mulţĭ plugarĭ au încă de aratŭ (ogoritŭ), de săpatŭ, cositŭ, şi şi secerişulŭ s'a începutŭ. Apoi pe lângă tóte acestea 4 lucrurĭ de interesŭ materialŭ pentru toţĭ plugarii, ce sĕ veḑĭ, sate întregĭ au fostŭ mânate pe 4 ḑile şi adecă 21, 22, 23 şi 24 Iulie a. c. cu carăle şi mânile la drumŭ în depărtare de 10—16 chilometri.

Ca cause se spune, că au fostŭ rĕmasŭ în restanţe comunele respective cu acele prestaţiunĭ forţate acum şi prin asistinţa de gendarmĭ. De altă parte bieţii ómenĭ ḑicŭ, că au mai fostŭ şi de altădată la facerea acestui drumŭ cătră Zerneştĭ petrecêndŭ mai multe ḑile pe acolo şi totuşĭ drumulŭ nu s'a isprăvitŭ, causându-se prin ploile cele multe şi alte stricăciunĭ.

Fiă cum va fi, una nu se potrivesce, ca în timpulŭ secerişului sĕ **se mâne de dindĕrĕptŭ sate întregĭ cu forţa prin gendarmeriă la facerea drumului**. Asta nu s'a mai pomenitŭ pe aicea şi póte nicĭ prin alte locurĭ*) Este de temutŭ, că pe lângă totă forţarea drumulŭ de astădată póte le rĕmâne neisprăvitŭ şi étă pentru ce: Bieţii ómenĭ spunŭ, că afară de primarĭ şi gendarmĭ nu merge nicĭ unŭ pricepĕtorŭ de lucru, care arŭ avé autoritatea de a le impune celorŭ carĭ, prin multele apăsĕrĭ ce întêmpină, se tragŭ unde numai potŭ dela orĭce lucru gratuitŭ, mai flămênḑindu-şĭ şi vitele în depărtărĭ aşa de marĭ.

Óre nu ar fi bine ca la lucrărĭ publice, unde se întrebuinţéză comune întregĭ sĕ fiă de faţă şi câte unŭ conducĕtorŭ specialistŭ, care dirigiândŭ lucrurile, carĭ suntŭ a se face, de multe orĭ nu şĭ-ar petrece bieţii ómenĭ timpulŭ celŭ scumpŭ numai înzadarŭ.

Numai cu primarii şi prin controla unui funcţionarŭ în ḑiua din urmă pe lângă tótă asistenţa de gendarmĭ, la puţină ispravă se va ajunge. Sĕ sperămŭ însĕ, că aleşii poporului din comitetulŭ administrativŭ cunoscêndŭ greutăţile cele multe, carĭ apasă poporulŭ, vorŭ stărui, ca pentru facerea de drumurĭ se vorŭ căuta timpurĭ mai potrivite, ca celŭ de astădată întrebuinţatŭ.

Alte plângerĭ am mai auḑitŭ pe aicĭ, că la conscrierea alegĕtorilorŭ dietalĭ din anulŭ acesta s'au făcutŭ mai multe ştergerĭ. Cei ce vorŭ fi pututŭ vorŭ fi şi reclamatŭ până acuma, déră suntŭ mulţĭ, carĭ nu sciu cum sĕ 'şĭ ajute, nefiindŭ cărturarĭ nu vorŭ reclama, şi prin acésta vorŭ rĕmâné lipsiţĭ de dreptulŭ electoralŭ, décă nu s'a datŭ şi acestora óreşicare informare, că prin carĭ motive se póte la timpulŭ determinatŭ sĕ 'şĭ facă reclamarea.

Unŭ călĕtorŭ.

*) Comunele respective suntŭ: Vadŭ cu 300 locuitorĭ, Ohaba cu 200, Şinca vechiă cu 400 şi Şinca nouă érăşĭ cam cu 400 locuitorĭ. Red.

Teatru românescŭ.

Haţegŭ, 1 Augustŭ 1886.

Credŭ că nu va fi fără interesŭ pentru on. publicŭ cetitorŭ decă, cu permisiunea d-vóstră on. d-le redactorŭ, voiu vorbi ceva în colónele acestui preţuitŭ ḑiarŭ despre direcţia teatrului românŭ ambulantŭ din Transilvania şi Bănatŭ.

Cu bucuriă grăbescŭ a spune, că în trupa teatrală a d-lui Augustinŭ Petculescu, directorulŭ teatrului românŭ, s'a făcutŭ o schimbare însemnată, care numai spre laudă şi onóre póte sĕ-i servéscă d-lui Petculescu. Puţinele nemulţămirĭ ce s'au ivitŭ până acum fură aşa ḑicêndŭ mai cu totulŭ delăturate prin întrarea în trupa d-sale a familiei d. Gheorghe Vitali, artistulŭ românŭ din Craiova. Astăḑĭ, prin presentarea pe bină a domnului şi dómnei Vitali, vedemŭ unŭ adevĕratŭ teatru, o adevĕrată scólă de morală ce este menită a desvolta simţulŭ bunŭ, gustulŭ nobilŭ şi morala.

Am avutŭ ocasiune a asista la mai multe representaţiunĭ, dintre carĭ voiŭ aminti piesa »Orbulŭ şi Nebuna", dramă în 5 acte de Dumas. Dlŭ Vitali în rolulŭ contelui Falerno, ér dómna Vitali în rolulŭ nebunei fiice a Marchisului de Madara au fostŭ la culmea chemărei lorŭ. De asemenea şi celelalte role au fostŭ destulŭ de bine esecutate. — In piesa „Criminalistulŭ", comediă în 2 acte, nu credŭ se fiă unŭ artistŭ, care se pótă representa mai bine şi mai acuratŭ rolulŭ lui Pupinelŭ, ca cum l'a representatŭ d. Gh. Vitali. — In piesa »Supliciulŭ unei femei«, dramă în trei acte, d. Gh. Vitali ca Diumond, d-na E. Vitali ca Matilda, precum şi mica Nela Vitali, în rolulŭ d-şórei Jana, fiica bancherului, au pusŭ publiculŭ într'o seriósă admiraţiune, jucându-şĭ rolurile lorŭ câtŭ se póte mai esactŭ şi naturalŭ. — Nu cu mai puţinŭ succesŭ au jucatŭ artiştii noştri piesele: »Órba din Parisŭ«, dramă în 5 acte, »Arcaşu lui Stefanŭ celŭ mare,« şi „Suferinţele prisonierilorŭ în Plevna,« dramă în 2 acte, compusă de d. Gh. Vitali. Mai vîrtosŭ nĭ-a plăcutŭ însĕ joculŭ ultimelorŭ piese, prin carĭ atâtŭ domnulŭ câtŭ şi dómna, ba chiarŭ şi mica Aurora Vitali, în etate de 7 anĭ, nĭ-au încărcatŭ inimile nóstre de o rară plăcere şi satisfacţiune.

Primescă d. directorŭ Petculescu şi brava sa trupă teatrală asigurarea deosebitei nóstre simpatii, carĭ toţĭ împreună îlŭ felicitămŭ şi îi dorimŭ succesulŭ celŭ mai strălucitŭ în nobila şi onorifica sa artă!

Unŭ amicŭ alŭ bele-artelorŭ.

Adunarea despărţĕmêntului XII alŭ Asociaţiunei.

Din apropierea Babiului, 4 Augustŭ 1886.

(urmare.)

Era unŭ aspectŭ fermecătorŭ a vedea la balulŭ din Ciachi-Gârbĕu pe tinerii şi frumósele dómne şi fetiţe, carĭ până acuma n'au mai convenitŭ într'unŭ numĕrŭ atâtŭ de mare în acestŭ ţinutŭ

In sală erau peste 100 de persóne, tinere dela scóle mai înalte au făcutŭ onorurile şi au primitŭ damele întrate, între carĭ erau mai multe în portulŭ frumosŭ românescŭ.

Cu aplause viue erau întêmpinate dómnele şi domnişórele, care întrau în costumŭ românescŭ. Eată numele mai multorŭ purtătóre a acestui portŭ naţionalŭ, dómnele: Ludovica Popŭ născ. Mihali din Zalha, Cornelia Petranŭ născ. Popŭ din Fizeşŭ ş. a. apoi d şórele Maria Stanciu din Napradea, Iosefa Mihali din Câmpulŭ lungŭ, Lucreţia Cosma din Juculŭ sup. ş. a.

Balulŭ, forte animatŭ, a ţinutŭ până în ḑorĭ de ḑiuă. Resultatulŭ materialŭ alŭ acestei adunărĭ încă este îndestulitorŭ

Ne au făcutŭ o plăcută surprindere domnii preoţĭ din tractulŭ Dîrjei cu zelosulŭ lorŭ protopopŭ susŭ amentitŭ în frunte, că făcêndu se tractulŭ protopopescŭ în corpore membru ordinarŭ pe vieţă a depusŭ 100 fl. colectaţĭ între dênşii, învĕţătorĭ şi puţinĭ alţĭ credincioşĭ din tractŭ. Aşadéră preste totŭ au incursŭ următórele contribuirĭ:

Tractulŭ protopopescŭ gr. cat. alŭ Dirjei ca corpŭ 100 fl.; Niculau Szigethi advocatŭ, Deşiu 2 fl.; Petru Roşca, protopopŭ, St. Petru 5 fl.; Pavelŭ Roşca, preotŭ St. Petru 1 fl.; Laura Veturia Mureşianŭ, Şireagŭ 1 fl.; Vasile Mureşianŭ, not. cercualŭ, Chechişŭ 3 fl.; Vasile Oprişŭ not. cerc. Balanŭ 2 fl. Ioanŭ Hossu, docentŭ 1 fl.; Victorŭ Ilieşŭ, mare propr. R. Cristurŭ 2 fl., Beniaminŭ Popŭ, juristŭ R. Cristurŭ 3 fl., Dr. Teodorŭ Mihali, advocatŭ Deşiu 5 fl., Viorica Vaida măr. Mihali Deşiu 5 fl., Ioanŭ Germanŭ, preotŭ Popteleců 6 fl., Alexandru Oprişŭ, not. cerc. Creaca 2 fl. Vasilie Popŭ, preotŭ Cristolţielŭ 2 fl., Augustinŭ Mihali, not. cer. Babenĭ 2 fl., Teodorŭ Simocŭ, preotŭ Bosna 1 fl. 60 cr., Stefanŭ Ţita, propr. Calocea 1 fl., George Davidŭ, Vaidahaza 1 fl., Mihailŭ Boroşŭ, preotŭ Bezded 1 fl. Dumitru Magdos, propr. Bezded 1 fl., Vasiliu Cotuţiu, preotŭ Băbenĭ 1 fl., Alexa Costea propr. Solomonŭ 1 fl. Ioan Kömives not. cerc. Ciachi-Gârbĕu 1 fl G. Craciunaşŭ, preotŭ Ciobanca inf. 1 fl. Vasile Franca, propr. Ciachi Gârbĕu 1 fl., Iosifŭ Mironŭ propr. Draga 1 fl. Nicolau Popoviciu preotŭ Briglezŭ 1 fl. George Farago not. cerc. Dragu 2 fl. Ioanŭ Popŭ preotŭ, Miloanŭ 1 fl. Ioanŭ Perhaiţie preotŭ, Solomonŭ 1 fl. Anania Horga docentŭ, Solomonŭ 50 cr. Petru Bujorŭ Surducŭ 30 cr. Elisie Pintea, docentŭ, Raches, 2 fl., Ioanŭ Condorŭ, preotŭ Gerofi Dangó, 2 fl., Antonŭ Chifa preotŭ, Hida, 2 fl., Vasilie Petrule docentŭ 50 cr., Aurelŭ Mezei, Buduşŭ, 1 fl. Nicolau [illegible] preotŭ, Baiea, 2 fl. Suma intrată din tóte ta[illegible] jutóre dela membrii 167 fl. 40.

(Va urma.)

Internatŭ de fete în Braşovŭ.

Pentru de a face posibilŭ, ca şi acei părinţĭ, carĭ nu potŭ spesa multŭ, sĕ'şĭ pótă cresce ficele lorŭ la oraşŭ; eră de altă parte pentru de a da o educaţiune mai reală în ceea ce privesce cunoscinţele necesare ale unei bune economii de casă, a pusŭ **reuniunea femeilorŭ române din Braşovŭ la cale înfiinţarea unui internatŭ**, care stândŭ sub inmediata conducere a comitetului, va deprinde pe elevele interne în următórele lucrurĭ, şi adecă în:

a) Pregătirea de totŭ felulŭ de mâncărĭ;

b) Spălatulŭ, călcatulŭ şi cârpitulŭ de totŭ felulŭ de albiturĭ;

c) Cusutulŭ cu maşina la albiturĭ şi la vestminte-

d) Mai multe ramurĭ din industria de casă, precum; ţesutulŭ de pânză, de pănură, postavŭ, covóre şi alte lucrurĭ pentru trebuinţele cásei etc., aplicându-se la aceste aparatele mechanice mai nouĕ şi mai moderne;

e) Cultura de legumĭ;

f) Precepte higienice*)

In acestŭ internatŭ se primescŭ atâtŭ fetiţe de acele, carĭ se ocupă esclusivŭ numai de învĕţarea celorŭ cuprinse în punctele de susŭ,. câtŭ şi de acele, carĭ pe lângă acéstă instrucţiune, voescŭ sĕ continue studiile la vre-o şcólă din locŭ.

Pentru instruirea celorŭ cuprinse în tóte punctele dela *a*) până la *f*), precum şi pentru întrégа alimentare şi îngrijire se plătesce 10 fl. de elevă pe lună.

Internatulŭ funcţionéză dela 25 Augustŭ s. v. a. c.

Părinţii, carĭ reflectéză la acestŭ internatŭ suntŭ rugaţĭ a se insinua la subscrisa presidentă câtŭ mai în grabă, din causă că cele mai multe locurĭ suntŭ deja ocupate.

Braşovŭ, 20 Iulie 1886.

Maria Secăreanu m. p., presidenta Reuniunei. — *Dr. Nicolau Popŭ,* actuarulŭ Reuniunei.

Ultime scirĭ.

Baia Gastein, 6 Augustŭ. Prinţulŭ Vilhelm de Prusia a sositŭ aci. Impĕratulŭ-rege Franciscŭ Iosifŭ sosesce în 8 Augustŭ, ér contele Kalnoky în 9 Augustŭ. Aḑĭ a mai sositŭ aci Herbert Bismarck, pentru ca în cursulŭ întrevederii sĕ stea alăturea cu tată-sĕu, cancelarulŭ imperiului. Impĕratulŭ Vilhelm a prânḑitŭ aḑĭ cu împĕrătésa-regina Elisabeta în vila Meran.

Berlinŭ, 6 Augustŭ. — „Tageblatt" comunică că trimisulŭ engles la Bucureştĭ, care înlocuesce acum şi pe ambasadorulŭ la Constantinopolŭ, a plecat la Gastein. Pe când Germania, Austro-Ungaria şi Englitera se silesc a menţine pacea în Orientŭ şi în Europa; Rusia face propunerĭ Austro-Ungariei la Peterhof, propunerĭ pe carĭ acésta din urmă le-a aşteptatŭ înzadarŭ acum unŭ anŭ la Kremsier. Viitorulŭ ar atêrna de modulŭ cum Austro-Ungaria se va purta faţă cu aceste propunerĭ.

Londra, 6 Augustŭ. — Ḑiarele anunţă că Sir W. White, ministrulŭ Engliterii la Bucureştĭ şi care represintă guvernulŭ sĕu în conferinţa din Constantinopolŭ, a plecatŭ la Gastein.

Viena, 6 Augustŭ. — Sĕ semnaléză o întindere de coleră în provinciele italiene învecinate cu fruntariile austriace.

Mulţămită publică.

In 11 Iuliu a. c. în ḑiua st. Apostolĭ Petru şi Pavelŭ, la graţiósa binecuvêntare a Ilustrităţii Sale Domnului Episcopŭ alŭ Gherlei, s'a sânţitŭ biserica cea nouă din Mititei prin representantele Episcopescŭ, Reverendissimulŭ Domnŭ Vicariu foraneu Gregoriu Moisilŭ din Năsĕudŭ la care au luatŭ parte mai mulţĭ preoţĭ tractualĭ şi vecinĭ, şi fórte multŭ poporŭ din jurŭ, contribuindŭ ca creştinĭ evlavioşĭ sume frumóse în favórea s. bisericĭ, cărora datorimŭ cu cea mai ferbinte mulţămită; cu deosebire trebue sĕ amintimŭ că la acéstă festivitate bunulŭ poporŭ din comuna opidană Năsĕudŭ s'a distinsŭ prin oferte şi bunăvoinţă.

In numele comunei bisericescĭ Mititei, esprimămŭ cea mai ferbinte mulţămită tuturorŭ binefăcĕtorilorŭ.

Mititei, în 25 Iuliu 1886.

Basiliu Şioldea, parochŭ. — *Gavrilă Finegariu,* învĕţătorŭ.

Esposiţiunea locală din Braşovŭ. Ministrulŭ de comunicaţiune ungarŭ a concesŭ visitatorilorŭ acestei esposiţiunĭ, până 5 Septemvre st. n., pe tóte liniile căilorŭ ferate de statŭ pentru bilete tour şi retour clasa II & III valabile ḑece ḑile o **reducere de 50%**; esclusive trenurile accelerate.

*) Scopulŭ mai detaliatŭ se póte vedé în »Scóla şi Familia« Nr. 7.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Augustŭ st. n. 1886.

… de aurŭ 4%	108 45
…ntă de hârtiă 5%	95.25
…mprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	154.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	100.70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	128 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	120 —
Bonurĭ rurale ungare	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.10
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	105.20
Bonurĭ cu cl. de sortare	105.20
Bonurĭ rurale transilvane	105 20
Bonurĭ croato-slavone	105.25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	100.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	128 70
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	126.25
Renta de hărtiă austriacă	85.85
Renta de arg. austr.	86 60
Renta de aurŭ austr.	121 20
Losurile din 1860	143 80
Acțiunile băncei austro-ungare	871 —
Act. băncei de creditŭ ung.	289.50
Act. băncei de creditŭ austr.	281.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.94
Napoleon-d'orĭ	10.01
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.85
Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 26 Iulie st. v. 1886.

	Cump.	vĕnd.
Renta română (5%)	$93^1/_2$	94—
Renta rom. amort. (5%)	$97^1/_2$	98—
» convert. (6%)	$88^1/_2$	89—
Împr. oraș. Buc. (20 fr.)	33—	34—
Credit fonc. rural (7%)	$103^3/_4$	104—
» „ „ (5%)	$87^1/_2$	88—
» » urban (7%)	100—	101—
» » » (6%)	$91^1/_2$	92—
» » » (5%)	$82^1/_4$	$83^1/_4$
Banca națională a României 500 Lei	1015	1020
Ac. de asig. Dacia-Rom.	265	270
« » » Națională	210	220
Aurŭ contra bilete de bancă	13.50	14.13
Bancnote austriace contra aurŭ	2.02	2.02

Cursulu pieței Brașovŭ

din 9 Augustŭ st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.70	Vĕnd.	8.72
Argint românesc	»	8.60	»	8 65
Napoleon-d'orĭ	»	9.97	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.27	»	11.30
Imperialĭ	»	10.26	»	10.29
Galbenĭ	»	5.88	»	5.92
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	$121.^1/_2$	»	$122.^1/_2$
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Nr. 5285
1886.

Publicațiune.

In conecsŭ cu publ. din 31 Iuliu, Nr. 5111 se aduce, spre delăturarea interpretațiunilorŭ false, la cunoscință publică, că și acei cânĭ, carĭ se pórtă pe strade legațĭ trebue se fie provĕḑuțĭ cu botnițe, deórece la casŭ contrarŭ astfelŭ de cânĭ se vorŭ prinde și se vorŭ omorî de călău.

Brașovŭ, 7 Augustŭ 1886.

Căpitanatulŭ orășenescŭ.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Conspectulŭ operațiunilorŭ
institutului de creditŭ și de economii „ALBINA«
în luna Iulie 1886.

Intrate:

Numerariu din 30 Iuniu 1886	fl.	42,023.19
Depunerĭ	»	268,931.83
Cambii rĕscumpĕrate	»	254,559.80
Imprumuturĭ hipotecarĭ și alte împrumuturĭ	»	72,743.84
Interese și provisiunĭ	»	23,554.70
La fondulŭ de pensiune	»	196.55
Moneta vĕndută	»	19,512.30
Efecte	»	24,478.25
Conturĭ curente	»	150,886.02
Diverse	»	1,588.26
Suma	fl.	858,474.74

Eșite:

Depunerĭ	fl.	131,673.37
Cambii escomptate	»	264,261.68
Imprumuturĭ hipotecarĭ și alte împrumuturĭ	»	52,189.—
Interese pentru depunerĭ	»	40.587.75
Contribuțiune și competințe	»	7,901.83
Salarie și spese	«	3,004.12
Moneta cumpĕrată	»	14,441.54
Conturĭ curente	«	157,084 87
Diverse	»	2,497.79
Efecte	»	68.480.24
Dividende	„	28,250.—
Saldulŭ Numĕrarului cu 31 Iulie 1886.	„	88,102.55
Suma	fl.	858,472.74

Sibiiu, în 31 Iulie 1886.

P. Cosma m. p. Director esecutiv.
Iosifŭ Lissai, m. p. Comptabilŭ.

Anunțămŭ acelorŭ onorați cetitori, cari vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aici încolo, că avemŭ încă în reservă numeri de la începutulŭ anului 1886 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

ADMINISTRAȚIUNEA „GAZ. TRANS.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a calei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Bucurescĭ	—	4.50	7.45	—
Predealŭ	—	9.32	12.50	—
	—	—	1.09	—
Timișŭ	—	9.56	1.40	—
Brașovŭ	—	10 20	2.27	—
	6.22	—	2.55	—
Feldióra	7.01	—	3.38	—
Apatia	7.33	—	4.17	—
Agostonfalva	8.01	—	4.47	—
Homorodŭ	8.45	—	5.42	—
Hașfaleu	10.10	—	7.37	—
Sighișóra	10.29	—	8.01	—
	10.39	—	8.21	—
Elisabetopole	11.19	—	9.05	—
Mediașŭ	11.54	—	9 43	—
Copsa mică	12.12	—	10.02 10.30	—
Micăsasa	12.56	—	10.50	—
Blașiu	1.30	—	11.29	—
Crăciunelŭ	1.45	—	11.47	—
Teiușŭ	2.11	—	11.35	—
Aiudŭ	2.55	—	1 04	—
Vințulŭ de susŭ	3.17	—	1.30	—
Uióra	3.24	—	1.39	—
Cucerdea	3.31	—	2 07	—
Ghirisŭ	4.09	—	3.08	—
Apahida	5.36	—	5.08	—
Clușiu	5.56	—	5 35	—
	6.16	—	—	8.00
Nedeșdu	6.37	—	—	8.34
Ghirbĕu	6.53	—	—	8.59
Aghirișŭ	7.08	—	—	9.34
Stana	7.34	—	—	10.16
Huiedinŭ	7.55	—	—	11.04
Ciucia	8.35	—	—	12 17
Bucia	8.53	—	—	12.47
Bratca	9.12	—	—	1.21
Rév	9.31	—	—	2.05
Mezö-Telegd	10 06	—	—	3.08
Fugyi-Vásárhely	10.25	—	—	3.39
Várad-Velințe	10.35	—	—	3.55
Oradia-mare	10.41	—	—	4.06
	10.51	—	10.37	—
P. Ladány	12.37	—	1.45	—
Szolnok	2.58	—	5.34	8.22
Buda-pesta	6.00	—	10.05	10.30
Viena	—	—	10.50	—
	3.00	8.50	6.05	—

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ omnibus	Tren accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	—	—	—	—	—
Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.00
Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40
P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31
Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—
Várad-Velencze	—	—	9.45	2.00	·
Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2 11	—
Mezö-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—
Rév	—	7.42	11.36	3.18	—
Bratca	—	—	12.10	3.41	—
Bucia	—	—	12.43	4.01	—
Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—
Huiedin	—	9.01	2.56	5.08	—
Stana	—	—	3.29	5.27	—
Aghiriș	—	—	4.00	5.50	—
Ghirbĕu	—	—	4.18	6.02	—
Nedeșdu	—	—	4.36	6.24	—
Clușiu	10.01	10.28	5.05	6.43	—
	10 26	—	—	7.03	—
Apahida	10.52	—	—	7.26	—
Ghiriș	12.37	—	—	8.51	—
Cucerdea	1.36	—	—	9.31	—
	1.48	—	—	9.43	—
Uióra	1.57	—	—	9.51	—
Vințulŭ de susŭ	2.06	—	—	9.58	—
Aiudŭ	2.46	—	—	10.24	—
Teiușŭ	3.01	—	—	10.44	—
Crăciunelŭ	3.45	—	—	11.28	—
Blașŭ	4.06	—	—	11.44	—
Micăsasa	4.45	—	—	12.18	—
Copșa mic	5.05	—	—	12.36	—
Mediașŭ	—	—	—	1.22	6.01
Elisabetopole	—	—	—	1.56	6.40
Sigișóra	—	—	—	2.34	7.20
Hașfaleu	—	—	—	3.02	8.01
Homorod	—	—	—	4.41	10.05
Agostonfalva	—	—	—	5.30	11.02
Apatia	—	—	—	6.03	11.37
Feldióra	—	—	—	6.35	12.14
Brașovŭ	1.09	—	—	7.14	1.09
	1.55	5.45	—	—	1.50
Timișŭ	2.53	6.22	—	—	2.48
Predealŭ	3.28	6.47	—	—	3.23
	—	—	—	—	4.56
Bucurescĭ	9.35	11.45	—	—	9.40

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Teiușŭ	11.09	—	3.56
Alba-Iulia	11.46	—	4.27
Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53
Șibotŭ	12.52	—	5.19
Orăștia	1.19	—	5.41
Simeria (Piski)	1.48	—	6.08
Deva	2.35	—	6.39
Branicica	3.04	—	7.04
Ilia	3.36	—	7.29
Gurasada	3.50	—	7.41
Zam	4.25	—	8.12
Soborșin	5.09	—	8.49
Bĕrzova	5.56	—	9.29
Conopŭ	6.18	—	9.49
Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23
Paulișŭ	7.12	6.30	10.37
Gyorok	7.27	6.47	10.52
Glogovațŭ	7.56	7.17	11.18
Aradŭ	8.10	7.32	11.32
Szolnok	2.39	—	4.53
	3.16	—	5.10
Budapesta	6.50	—	8.16
Viena	—	—	6.05

Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ omnibus
Viena	11.00	—	—
Budapesta	8.05	—	8.00
Szolnok	11.02	—	11.40
	11.12	—	12.00
Aradŭ	3.37	—	5.25
Glogovațŭ	4.13	—	6.19
Gyorok	4.38	—	6.46
Paulișŭ	4.51	—	7.00
Radna-Lipova	5.10	—	7.23
Conopŭ	5.38	—	7.51
Bĕrzova	5.57	—	8.10
Soborșin	6.42	—	5.58
Zam	7.14	—	9.28
Gurasada	7.43	—	9.56
Ilia	8.01	—	10.17
Branicica	8.21	—	10.38
Deva	8.47	—	11.05
Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Orăștiă	10.10	—	12.24
Șibotŭ	10.34	—	12.53
Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Teiușŭ	12.05	—	2.24

Aradŭ-Timișóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne
Aradŭ	5.48	—	6.05
Aradulŭ nou	6.19	—	6.33
Németh-Ságh	6.44	—	6.58
Vinga	7.16	—	7.29
Orczifalva	7.47	—	7.55
Merczifalva	—	—	—
Timișóra	9.02	—	9.08

Simeria (Piski) Petroșenĭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Simeria	—	11.50	2.23
Streiu	—	12.27	3.00
Hațegŭ	—	1.19	3.49
Pui	—	2.10	4.40
Crivadia	—	2.57	5.28
Banița	—	3.35	6.07
Petroșenĭ	—	4.04	6.39

Timișóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timișóra	6.25	—	5.00
Merczifalva	—	—	—
Orczifalva	7.46	—	6.32
Vinga	8.15	—	7.02
Németh-Ságh	8.36	—	6.23
Aradulŭ nou	9.11	—	8.01
Aradŭ	9.27	—	8 17

Petroșenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.
Petroșenĭ	6.49	9.33	—
Banița	7.27	10.14	—
Crivadia	8.06	10.54	—
Pui	8.50	11.37	—
Hațegŭ	9.31	12.17	—
Streiu	10.16	12.58	—
Simeria	10 53	1,35	—

Tipografia *ALEXI* Brașovŭ. Hârtia din fabrica d-lorŭ Königes & Kopony, Zernescĭ.